

İctimai Səhiyyə fakültəsi

050803 – “Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya” ixtisası üzrə

Fənin kodu – İSF-09

EVDƏ FİZİOTERAPİYA VƏ REABİLİTASIYA

Sillabusu

VII semestr (payız semestri), 2023

Təhsil pilləsi: Bakalavriat

İxtisas: Fizioterapist və reabilitoloq

Tədris edilən fənnin növü: Əsas

AKTS: 2

İxtisasın adı: Fizioterapiya və tibbi reabilitologiya

Versiya:

Müraciət tarixi: il/ay/gün (müraciətə (ərizəyə) baxış müddəti 2 ay təşkil edir)

Təsdiq tarixi: il/ay/gün

Təsdiq edilmiş dərs proqramını əvəz edir: il/ay/gün

Qərar və təsdiq

Bu dərs proqramı -10.09.2023-cü il tarixində hazırlanmışdır. Dərs proqramı Müvafiq

Fakültə və İnnovasiya və keyfiyyətin idarə olunması şöbəsinin rəhbərləri tərəfindən yoxlanılmışdır. Proqram -- _____ 2023-cü il tarixində təsdiq edilmişdir.

Qeydiyyat nömrəsi: Bu nömrə Tədris Departamenti tərəfindən veriləcək təsdiq nömrəsidir. Qeydiyyat nömrəsi fənnin koduna və verilmə tarixinə əsasən formalaşır.

Məsələn: İxtisasın kodu, fənnin kodu və təsdiq tarixi.

Kafedranın adı	Ünvan	Dərsin vaxtı	Web ünvan	Əlaqə nömrəsi
Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya	Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov qardaşları 100	08:30 16:10	https://amu.edu.az/page/198/fizioterapiya-ve-tibbi-reabilitasiya-kafedrası#	0124413318

Tədris dili: Azərbaycan,

Fənni tədris edən müəllim(lər)

1. Vuqar Aslanlı - fizioterapist
2. 8:30-16:12
3. +994708969919([whatsapp](#))

Fənnin ardıcılıq və bacarıq şərtləri	
Skills which are expected	
Öncə tədrisi zəruri olan fənlər (Prerekvizit)	

Özündən sonra tədrisini saxladığı fənlər	
---	--

Fənnin məqsədi :

Evdə qulluq xidmətlərini müəyyənləşdirmək; Evdə xidmətlərdə verilən fizioterapiya və reabilitasiya təcrübələrini anlamaq və müvafiq yanaşmaları həyata keçirmək bacarıqlarını inkişaf etdirmək.

Fənnin təlim nəticəsi:

Evdə qulluq tərifi, qulluq xidmətləri

Evdə fizioterapevtin rolu və çoxşaxəli komanda işi

Evdə qısamüddətli reabilitasiya xidmətləri

Evdə tətbiq olunan fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərini necə planlaşdırmağı tələbə mənimsəyəcək

Fənnin məzmunu

1.Fizioterapiya tələbələri, Evdə qulluq konsepsiyası, ev qulluq xidmətləri ilə məşğul olan fizioterapevtlərin və digər sağlamlıq mütəxəssislərinin vəzifələri, ev qayğısında fizioterapiya və reabilitasiyanın yeri və əhəmiyyəti, evdə qulluqda fizioterapiya xidmətlərinin planlaşdırılması və həyata keçirilməsi, mövzu ilə bağlı layihə və işlərdə iştirak edmə , Evdə qulluq tərifi, qulluq xidmətləri və fizioterapiya-reabilitasiya ilə əlaqəli əsas anlayışlar ,Evdə fizioterapevtin rolu və çoxşaxəli komanda işinin əhəmiyyəti , Evdə qısamüddətli reabilitasiya xidmətləri , Xəstənin qiymətləndirilməsi və ev fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərində problemlərin aşkarlanması , Evdə fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərinin planlaşdırılması və Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri müzakirə edir .

2.Fənn 10 saat mühazirə və 20 saat praktik seminar şəkilində tədris olunur və 2 kreditdə cəmlənir

3.Fənn 4 cü kursun payız semestri (VII semestr) seçim fənni kimi tədris olunur

4.Fənn tələbələrə stasionardan və ambulator müəssisələrdən kənarında fizioterapiya xidmətinin təşkilini öyrədir.

5.Fənnin mənimsənilməsi tələbələrin səyyar reabilitasiya sahələrində fəaliyyətinə istiqamət verəcəkdir.

Fənnin tədris formatı**1. Üz-üzə**

Hər movzunun ədəbiyyatı (kitab (adı, fəsili), məqalə (jurnalın adı, ili, nömrəsi, səhifəsi və s.) və həmin ədəbiyyatın veb-adresi göstərilməlidir

№	<i>Topic</i> <i>Mövzu (mühazirə)</i>	<i>Readings (Ədəbiyyat)</i>	<i>Saat</i>
1	Evdə qulluq tərifi, qulluq xidmətləri və fizioterapiya-reabilitasiya ilə əlaqəli əsas anlayışlar	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
2	Evdə fizioterapevtin rolu və çoxşaxəli komanda işinin əhəmiyyəti	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
3	Evdə qısamüddətli reabilitasiya xidmətləri	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C.</p>	2

		Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara 4- Braddom RL, Buschbacher RM. ?Physical Medicine and Rehabilitation?, 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.	
4	Xəstənin qiymətləndirilməsi və ev fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərində problemlərin aşkarlanması. Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri	- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995 2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990 3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. ?Evde Bakım ve Rehabilitasyon? (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara 4- Braddom RL, Buschbacher RM. ?Physical Medicine and Rehabilitation?, 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.	2
5	Evdə fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərinin planlaşdırılması. Layihə və ya vəziyyət nümunələri	- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995 2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990 3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. ?Evde Bakım ve Rehabilitasyon? (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara 4- Braddom RL, Buschbacher RM. ?Physical Medicine and Rehabilitation?, 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.	2

№	Topic <i>Mövzu (praktik məşğələ)</i>	Readings (Ədəbiyyat)	Saat
1	Evdə fizioterapiya və reabilitasiya xidmətlərinin	- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow,	2

	planlaşdırılması	<p>Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	
2	Evdəki risklərin qarşısını almaq və qarşısını almaq üçün profilaktik fizioterapiya və reabilitasiya yanaşmaları	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
3	Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2

4	Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
5	Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
6	Fizioterapiya və reabilitasiya tətbiqləri	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia :</p>	2

		Saunders, 2000.	
7	Evdə abadlıq və ailə təhsili	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
8	Layihə və ya vəziyyət nümunələrinin təqdimatları	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2
9	Layihə və ya vəziyyət nümunələrinin təqdimatları	<p>- 1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical</p>	2

		Medicine and Rehabilitation?, 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.	
10	Layihə və ya vəziyyət nümunələrinin təqdimatları	<p>1-Abrams, William B.; Beers, Mark H.; Berkow, Robert. "The Merck Manual of Geriatrics", Whitehouse Station, 1995</p> <p>2- Christine C; Riesenber DE, Sorensen LB, Walsh JR. "Geriatric Medicine". NewYork, 1990</p> <p>3- Akyar İ, Can F, Hazer O, Kırdı N, Kurtluk E, Özdemir L, Turhan N. "Evde Bakım ve Rehabilitasyon" (in) Yaşlı Sağlığı Modülleri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Şubat ? 2011, Ankara</p> <p>4- Braddom RL, Buschbacher RM. "Physical Medicine and Rehabilitation?", 2nd ed., Philadelphia : Saunders, 2000.</p>	2

Tədris və öyrənmə metodları

- müəhazirə, seminarlar

Qiymətləndirmə üsulları	Qiymət (bal)
Semestr sonu imtahan	50
Cari qiymətləndirmə kollokvium	40 – 2022/2023 tədris ilində I kurs, 30 – digər kurslar
Davamiyyətə görə qiymətləndirmə	0 – 2022/2023 tədris ilində I kurs, 10 – digər kurslar
Sərbəst iş	10

Qiymətlərin dəyərləndirilməsi

Hərf işarələri	Bal	Qiymətin açıqlaması
----------------	-----	---------------------

A	91-100	“Əla”
B	81-90	“Çox yaxşı”
C	71-80	“Yaxşı”
D	61-70	“Kafi”
E	57-60	“Qənaət bəxş”
F	0-50	“Qeyri kafi”

Hər bir sərbəst işin aşağıda göstəriləyi kimi qiymətləndirmə sistemi olmalıdır. **Fundamental və laboratoriya fənlərdə bir və ya iki sərbəst iş olmalıdır (Essay və ya layihə əsəli).** (İki sərbəst iş verilsə, hər birinin öz qiymətləndirmə sistemi və müəyyən edilmiş meyarların balı olmalıdır. 10 ballıq sistem olduğundan, qiymətləndirilən sərbəst işin hər biri 5 ballıq sistemdən ibarət olmalıdır)

**(PBBM) Prosedur bacarıqlarının birbaşa müşahidəsi
(Direct Observation of Procedural Skills- DOPS)**

Tələbənin və ya rezidentin prosedur bacarıqlarını qiymətləndirmək və rəy bildirmək üçün nəzərdə tutulmuş Mini-CEX-in variyasiyasıdır. Mini-CEX-də olduğu kimi, tələbə və ya rezident “real” xəstələrdə proseduru həyata keçirən iş yerində müşahidə olunur. Təhsilalan təyin olunmuş siyahıdan qiymətləndiriləcək vaxtı və proseduru, məsələn, mərkəzi venoz xəttin daxil edilməsi, arterial qan nümunələrinin götürülməsi, elektrokardiografiya və intubasiyanı seçir. Qiymətləndirməni aparan şəxs klinisist və ya səhiyyə qrupunun başqa bir üzvü ola bilər.

Prosedur bacarıqlarının birbaşa müşahidəsi (PBBM-DOPS)

Təhsilalan	Müəllim/Kurator
Ad. Soyad. Ata adı	Ad. Soyad. Ata adı
qrup nömrəsi:	Vəzifə:
Qiymətləndirmə tarixi:	Kafedranın adı:
RƏY:	
Şifahi və yazılı rəy qiymətləndirmənin məcburi komponentidir.	
Ümumi	
Güclü tərəfi	

Biliyin təkmilləşməsinə ehtiyac var		
Təvsiyə olunan tədbirlər		
BU FƏALİYYƏT HAQQINDA TƏHSİLƏLƏNİN FİKİRLƏRİ (istəyə bağlıdır)		
Bu təcrübədən nə öyrəndim?		
Nəyi yaxşı etdim?		
Nəyi yaxşılaşdırmaq və ya dəyişdirmək lazımdır? Mən buna necə nail olacam?		
Göstəricilər		
M = Müşahidə olunmur İTO = İnkişaf tələb olunur, Q = Qənaətbəxş (heç bir təşviq və ya müdaxilə tələb olunmur) Ə = Əla		
Domen	Reyting	
1: Müəllimə/Kuratora göstərişləri, anatomiyanı, prosedurları və ağırlaşmaları təsvir edir		
2: Xəstəyə proseduru və mümkün fəsadları izah etdikdən sonra razılıq alır		
3: Razılaşdırılmış protokola əsasən prosedura hazırlaşır		
4: Effektiv analqeziya və ya təhlükəsiz sedasiya tətbiq edir (anestezioloq yoxdursa)		
5: Alətlərdən və kəsici alətlərdən yaxşı aseptik və təhlükəsiz istifadəni nümayiş etdirir		
6: Rəhbər qeydlərə uyğun olaraq texniki aspektləri yerinə yetirir		
7: Hər hansı gözlənilməz hadisə ilə məşğul olur və ya lazım gəldikdə kömək istəyir		
8: Tələb olunan sənədləri tamamlayır (yazılı və ya diktə ilə)		
9: Prosedur boyu xəstə və işçi heyəti ilə aydın şəkildə ünsiyyət qurur		
10: Prosedur boyu peşəkar davranış nümayiş etdirir		
Ümumi nəticə		İşarələyin
Prosedur Əsaslı Qiymətləndirmənin (PBA) tamamlanmış elementlərinin yerinə yetirildiyi səviyyə		
Səviyyə 0 1-2 bal	Ümumi mühakiməni dəstəkləmək üçün kifayət qədər sübut müşahidə edilməmişdir	
Səviyyə 1a 3 bal	Təlimatın köməyi ilə tibbi yardımı göstərməyi bacarır (prosedurun bütün mərhələləri ilə tanış deyildi)	
Səviyyə 1b 4 bal	Təlimatın köməyi olmadan tibbi yardımı göstərməyi bacarır (prosedurun bütün addımlarını bilir və növbəti hərəkəti gözləyirdi)	
Səviyyə 2a 5 bal	Prosedurun əksəriyyəti/bütün (və ya yerinə yetirilən hissə) üçün tələb olunan təlimat	
Səviyyə 2b 6 bal	Rəhbərlik və ya müdaxilə yalnız əsas addımlar üçün tələb olunur	

Səviyyə 3a 7 bal	Minimum rəhbərlik və ya müdaxilə ilə həyata keçirilən prosedur (vaxt aşırı köməyə ehtiyacı olurdu)	
Səviyyə 3b 8 bal	Prosedur rəhbərlik və ya müdaxilə olmadan səriştəli şəkildə yerinə yetirildi, lakin özünə inam yox idi	
Səviyyə 4a 9 bal	Prosedur heç bir rəhbərlik və ya müdaxilə olmadan yüksək standartlara uyğun inamla yerinə yetirildi	
Səviyyə 4b 10 bal	4a kimi və ümumi problemlər/mürəkkəbləri qabaqlamağı, qarşısını almağı və/və ya onlarla məşğul olmağı bacardı	
PBBM detalları		
Prosedurun adı:		
Əvvəl yerinə yetirilən prosedur sayı:		Məsələn: Təcili yardım, stasionar, ambulator və s. (zəhmət olmasa dairə edin)
Simulyasiya edilmiş bir şəraitdə həyata keçirilir		
Simulyasiyanın təsviri:		
PBBM praktik məşğələ vaxtı həyata keçirilir Bəli / Xeyr Əgər Bəli (neçənci həftədə aparılır)/ Əgər Xeyr (səbəb-qeyd)		
Prosedurun çətinliyi: adi haldan daha asandır Orta çətinlik Həmişəkindən daha çətindir		
Tələbənin/rezidentin imzası:		Qiymətləndiricinin imzası:

Sərbəst işlərin təhvil verilməsi üçün son tarixlər	İmtahanların tarixləri
dekabr	yanvar

Tapşırıqların və imtahanların xarakteri.	Keçmiş imtahanların nümunələrinin olması (testlər, imtahandan çəkilişlər, sərbəst işlərin yaxşı nümunəsi və s.)

Студенческий Кодекс Поведения/ Тələbənin Davranış Kodeksi

Link

Universitet siyasəti – akademik dürüstlük

Link

Akademik dürüstlük prinsipi və plagiatlıq

Azərbaycan Tibb Universiteti mütəmadi olaraq akademik dürüstlük prinsipinə əsaslanan öyrənmə mədəniyyətini inkişaf etdirməyə çalışır. ATU-nun bütün heyətindən və tələbələrindən bu akademik dürüstlük prinsipinə riayət etmələri tələb olunur. Akademik pozuntunun bir növü olan plagiat, dürüstlük prinsiplərinə xələl gətirir və ATU-da buna yol verilmir.

Plagiat başqasının dərc edilmiş və ya dərc olunmamış ideyalarının istinadsız istifadəsi kimi müəyyən edilir. Bu, məqalənin bir hissəsinin və ya bütövlükdə yeni müəlliflik altında təqdim edilməsi ola bilər. Plagiat müəllifin öz materialından təkrar istifadə etməsini əhatə edir (bəzən “lazımsız nəşr” kimi də tanınır). Plagiatdan qaçmaq üçün mənbələr açıqlanmalıdır. Sitatlar dırnaq işarəsinə qoyulmalı və ya yenidən yazılmalıdır. Əgər başqasının yazılı materialının illüstrasiyalarından və ya materialın böyük hissələrindən istifadə ediləcəksə, müəlliflər icazə almalı və müvafiq sitat gətirməlidirlər.

Aşağıda plagiatın nə olduğu və bu barədə əlavə məlumatı haradan əldə edə biləcəyinizlə bağlı məlumatlar əks olunmuşdur. Hər hansı tapşırıq və akademik işlərinizdə plagiatdan yayınmaq üçün plagiatın nə olduğunu başa düşdüyünüzdə əmin olmaq ATU tələbəsi olaraq daşdıığınız məsuliyyətin bir hissəsidir.

Plagiatlıq nədir?

Plagiatlıq “**bu və ya digər şəxsə məxsus söz və ya fikirlərin mənbəyinə istinad etmədən öz adı altında tamamilə və ya qismən istifadə edilməsi**” deməkdir. Plagiat bir növ intellektual oğurluqdur. Bu, qəsdən fırıldaqılıqdan, söz və ya fikrin hər hansı mənbədən düzgün şəkildə istinad edilmədən kopyalanmasına qədər bir çox formada ola bilər. ATU plagiatı aşağıdakı kateqoriyalara ayırır:

- **Birbaşa köçürmək:** Mənbəyə istinad etmədən və dırnaq işarələrindən istifadə etmədən orijinal mətn və ya fikrlə eyni və ya tamamilə oxşar sözlərin istifadəsi. Buraya kitabdan, məqalədən, hesabatdan və ya digər yazılı sənəddən, təqdimatdan, kompozisiyadan, çertyojdan, tərtibatdan, qrafikdən, sxemdən, kompüter proqramından və ya proqram təminatından, veb saytdan, internetdən, digər elektron mənbədən və ya başqa birinin tapşırığından materialların, ideyaların və ya konsepsiyaların müvafiq şəkildə istinad edilmədən surətinin kopyalanması daxildir. Buraya eyni zamanda sitat gətirilən və sitatsız (kopyalanan) hissələrin birləşdirilməsi də daxil ola bilər.
- **Mənbənin yanlış parafraz edilməsi:** Əsas məzmun və strukturu eyni saxlamaqla, mənbə materialda bir neçə söz və ya ifadənin dəyişdirilməsi. Bu eyni zamanda, bir şəxsin digərinin fikir və ya sözlərini mənbə göstərmədən başqa sözlərlə ifadə etdiyi təqdimatlar və müvafiq istinadlar olmadan sitat və izahatları yeni bir bütün halında birləşdirmək üçün də keçərlidir.
- **Mozaik/Yamaq işi plagiat:** Başqa mənbələrdən bir nüsxənin müxtəlif hissələrini götürüb onları birləşdirərək yeni bir hissə yaratmaq və onu öz orijinal əsəri kimi təqdim etməkdir.

- **Gizli razılaşma:** İşin tamamilə və ya qismən başqa insanlarla sövdələşmə nəticəsində hazırlanmış müstəqil iş kimi təqdim edilməsi. Buraya başqasının akademik işini plagiat etmək, oğurlamaq və ya surətini kopyalamaq, başqasının işini tamamlamağı təklif etmək və ya akademik işi tamamlamaq üçün ödəniş tələb etmək və ya almaq üçün təqdim etdikləri işləri başqa tələbəyə təqdim edən tələbələr daxildir. Bunu akademik əməkdaşlıqla qarışdırmaq olmaz.
- **Sövdələşmə hiyləsi:** Eyni zamanda “xəyali müəlliflik” kimi də tanınan bu kateqoriya gizli sövdələşmənin bir formasıdır. Bu hal tələbə və ya tədqiqatçı başqa bir şəxsə işi onlar üçün tamamlamağı tapşırıqda və sonra işi öz işi kimi təqdim etdikdə baş verir. Buraya tələbənin və ya tədqiqatçının əsasən başqasının işi olan və redaktə edə biləcəyi işi təqdim etdiyi, tələbə və ya tədqiqatçının başqası tərəfindən əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilmiş (kiçik düzəlişlərdən daha artığı) qaralama versiya hazırladığı hallar daxildir.
- **Sitatın mənbəsi haqqında yalnız məlumatın verilməsi:** Oxunmamış mənbələrə istinad etməklə, məlumatın əldə edildiyi “ikinci dərəcəli” mənbəni göstərməmək. Buraya uydurma sitatlar və ya mətbəə xətlərindən kənara çıxan yanlış sitatlar daxil ola bilər.
- **Özünə plagiathq:** Daha əvvəl təqdim edilmiş əsəri yenidən nəşr edən və onu tamamilə və ya qismən əvvəlki işə istinad etmədən yeni fikir və ya əsər kimi təqdim edən müəllif. Özünə plagiathq həmçinin “yenidən emal”, “təkrarlanma” və ya “tədqiqat nəticələrinin istinad edilmədən bir neçə dəfə təqdim edilməsi” kimi də adlandırılır. Tələbə kontekstində, özünə plagiathq, lazımi sitat olmadan artıq qiymətləndirmə üçün təqdim edilmiş işin hissələrinin və ya hamısının təkrar istifadəsini nəzərdə tutur. Tələbə bir dərsi təkrar edirsə, eyni qiymətləndirmə hissəsini tam və ya qismən yenidən təqdim